

TÜRKİYE'NİN DOĞASINDA

Ülkemizdeki bozkırlarda kocaman boynuzlarıyla dolaşan yaban koyunlarının, dağların sarp kayalıklarında sıçrayarak yükseklerle tırmanan keçilerin ya da karlı ormanlarda gezinen kurtların yaşadığını biliyor muydunuz? Peki geceleri sessizce avlanan tilkileri, kışın derin bir uyku çeken bal düşkün bozayılar, gökyüzünde süzülen rengârenk kuşları...

Türkiye'nin doğası birbirinden ilginç yaban hayvanlarına ev sahipliği yapıyor. Ülkemizde yaklaşık 500 kuş, 140 sürüngen ve amfibi, 530 deniz balığı, 400 tatlı su balığı ve 170 memeli türü yaşıyor. Bu hayvanlardan bazılarını birlikte keşfetmeye ne dersiniz?

A YAŞAYAN HAYVANLAR

Anadolu yaban koyunu

Anadolu'nun yüksek dağlarında dolaşan güçlü ve çevik bir türdür. Kalın kürkü ve kıvrık boynuzlarıyla tanınan bu canlı Türkiye'ye özgüdür. Uzun atlayışları ve sarp kayalıklarda ustaca dolaşmasıyla dikkat çeker.

Ceylan

Şanlıurfa çevresindeki çöl ya da yarı çöl alanlarda, az engebeli bozkırlarda ve seyrek ağaçlı yerlerde yaşar. Hızlı koşması ve çevik hareketleriyle bilinir. Koruma altına alınmış bir türdür. Şanlıurfa'daki bir tesiste yetiştirilen ceylanlar, doğal yaşam alanlarına bırakılır.

Alageyik

Özellikle Antalya ve çevresindeki ormanlık alanlarda yaşar. Yaz aylarında parlak pas kırmızısı, kış aylarında ise mat gri renkte olan kürküyle dikkat çeker. Koruma altına alınmış bir türdür ve yetiştirilip doğaya salınarak sayıları artırılmaya çalışılır.

Yaban keçisi

Sarp kayalıkların usta tırmanıcısıdır. Ayaklarının yapısı ve güçlü kasları sayesinde dik yamaçlarda kolayca hareket eder. Otçul beslenir ve genellikle sürüler hâlinde dolaşırlar.

Kurt

Ormanlık ve dağlık bölgelerde sürüler hâlinde dolaşırlar. Avcı olarak ekosistemdeki canlı dengesinin korunmasında önemli bir rol oynar.

Bozayı

Güçlü pençeleri, kalın kürkü ve ağır adımlarıyla ormanlarda hüküm sürer. Özellikle Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgelerinin ormanlık alanlarında yaşar. Hepçildir yani hem hayvanlarla hem de bitkilerle beslenir. Kış aylarında derin bir uykuya dalar.

Kızıl tilki

Gece avlanır ve kıvrak zekâsıyla tanınır. Türkiye'nin hemen hemen her bölgesinde yaygın olarak bulunur. Zekâsı ve uyum yeteneği sayesinde farklı koşullara sahip doğal ortamlarda yaşamını sürdürebilir.

Su samuru

Türkiye'nin nehir, göl ve sulak alanlarında yaşayan yarı sucul bir canlıdır. Balık, kurbağa ve bazı kabuklu canlılarla beslenir.

Bukalemun

Türkiye'nin güneyinde, sıcak bölgelerde yaşar. Renk değiştirme yeteneğiyle kendisini ustalıkla gizleyebilir. Ağaç dallarında sessizce ilerlerken avını yakalamak için uzun ve yapışkan dilini kullanır.

Kelaynak

Başında tüy olmaması nedeniyle kelaynak olarak anılır. Uzun gagasıyla tanınır. Fırat Nehri'nin çevresinde yaşar. Türkiye'de, özellikle Şanlıurfa'nın Birecik ilçesinde, bu kuşları korumak için özel programlar uygulanır.

Ebabil

Türkiye'nin birçok bölgesinde görülür. Gökyüzünde genellikle süzülerek yol alan ve yere nadiren inen bir kuş türüdür. Yüksek binaların çatılarına yuva yapar ve havada böcek avlayarak beslenir.

Kara akbaba

Türkiye'deki en büyük yırtıcı kuş türlerinden biridir. Kanat açıklığı neredeyse üç metreye ulaşır. Yüksek dağlar ve ormanlarda yaşar, hayvan kalıntılarıyla beslenir. Kızılcahamam'daki Soğuksu Millî Parkı ve Eskişehir'deki Türkmen Dağı'nda görülür.

Anadolu parsı

Türkiye'nin güneydoğusunda yaşayan bu leopar alt türü çok nadir görülür ve ülkemizdeki sayısının azlığı nedeniyle koruma altındadır.

Karakulak

Adını kulaklarının ucundaki siyah püskül benzeri kıllardan alır. Türkiye'nin güneybatısındaki Akdeniz ekosistemlerinde yaşar. Güçlü arka bacakları sayesinde üç metreye kadar sıçrayabilir ve havadaki kuşları avlayabilir. Genellikle geceleri aktif olan bu yırtıcı yalnız dolaşır.

Anadolu vaşağı

Türkiye'de özellikle Karadeniz ve Doğu Anadolu bölgelerinin ormanlık ve dağlık alanlarında yaşar. Kısa kuyruğu, püsküllü kulakları ve benekli kürküyle tanınır. Geceleri aktif olan bu yırtıcı tavşan, kuş, kemirgen gibi canlılarla beslenir.

Çizgili sırtlan

Akdeniz, Ege, Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinde yaşar. Geceleri aktiftir ve genellikle yalnız dolaşır. Hayvan kalıntıları ile beslenir. Tehlike hissettiğinde sırtındaki yelesini kabartarak kendini daha büyük gösterir ve bu özelliğiyle dikkat çeker.

Ülkemizin ormanlarında, dağlarında, su kenarlarında ve gökyüzünde birbirinden farklı hayvanlar kendi ekosistemlerinde yaşamlarını sürdürüyor. Bir gün ormana giderseniz çevreyi dikkatlice dinleyin. Belki bir yaprağın hışırtısında bir tavşanı, uzaktaki bir kayanın üstünde bir keçi ya da gökyüzünde süzülen bir ebabili fark edebilirsiniz.